

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/104/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113219188
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5113219188.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a sudkýň JUDr. Táne Rapčanovej a JUDr. Blaženy Stašíkovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. Q. XXXX/X, S. K. Q., právne zastúpená Advokátska kancelária Andrea Havelková. s.r.o., so sídlom D. Dlabača 2748/28. Žilina a otca: X. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. B. XXX, o zvýšenie výživného, v konaní o odvolaní matky mal. dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/193/2013-165 zo dňa 27. septembra 2013, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že o výživnom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 37P/12/2011-114 zo dňa 25.05.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2011 a vykonateľnosť dňa 16.06.2011. Výživne bolo určené v sume 90 eur mesačne. Mal. dieťa bolo v tom čase v predškolskom veku a jeho štandardné mesačné výdavky činili 150,- eur. Matka v tom čase pracovala ako viazaný finančný agent s čistým príjmom cca 250 eur. Otec bol zamestnaný v riadnom pracovnom pomere v spoločnosti VÁHOSTAV - SK, a.s., jeho čistý mesačný príjem bol 630 eur. Otec mal ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. P., vzhľadom k tomu súd z príjmu otca odpočítal na výživu mal. P. sumu 130 eur a preto pri určovaní výživného k mal. X. vychádzal z príjmu otca vo výške 500 eur.

V porovnaní s vyššie uvedeným rozhodnutím súd konštatoval určitú zmenu v odôvodnených nárokoch maloletej v súvislosti s celkovým telesným rastom a nástupom do základnej školy, takže v tejto súvislosti má matka nepochybne zvýšené výdavky. Inak v škole sú bežné výdavky (ZRPŠ a poplatky za školské pomôcky), obdobne ako v minulosti mala poplatky v súvislosti so škôlkou (strava a poplatok za škôlku), pričom oproti pôvodnému rozhodnutiu sa nijako nezmenil zdravotný stav mal. dieťaťa, matka s ním navštevuje 1x mesačne logopédiu. Nástup mal. dieťaťa do základnej školy je možné považovať za podstatnú zmenu okolností, avšak sama o sebe ešte nemusí odôvodňovať zvýšenie výživného. Zmenila sa situácia na strane matky, ktorej sa mierne zvýšil príjem. Ako sama uviedla, pracuje ako obchodný zástupca v ProvidentFinancial, s.r.o., kde jej čistý mesačný príjem je okolo 300 eur. Pokiaľ sa týka otca, ten je naďalej zamestnaný v spoločnosti VÁHOSTAV - SK, a.s., pričom jeho čistá priemerná mesačná

mzda za obdobie od 06/2012-05/2013 je 575,47 eur. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k mal. Q. a manželke, ktorá je na materskej dovolenke.

Z LV č. XXXX kat. úz. Z. B., parc. č. 1184, druh pozemku: TPP, súd zistil, že otec na základe osvedčenia o dedičstve nadobudol spoluvlastnícky podiel v 1/7-ine a z LV č. XXX, katastrálne územie Z. B., parcelné č. 2507, druh pozemku: orná pôda, vyplýva, že otec na základe osvedčenia o dedičstve nadobudol spoluvlastnícky podiel v 2/6-nách. Uvedené nehnuteľnosti nadobudol na základe dedenia a otcovi z nich neplynú žiadne príjmy.

Okresný súd po zhodnotení vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia súdu o výživnom nedošlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu posledného súdneho rozhodnutia o výške vyživovacej povinnosti. V súčasnosti určené výživné zatiaľ zodpovedá tak odôvodneným nárokom mal. dieťaťa ako aj možnostiam a schopnostiam otca, a preto návrh matky zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“)

Proti vyššie uvedenému rozsudku podala, prostredníctvom právneho zástupcu, odvolanie matka detí, žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrhu matky na zvýšenie výživného v plnom rozsahu vyhovel.

V podrobnostiach uviedla, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy (resp. per analógiám dôkazy, ktoré mohol vykonať v tomto konaní ex offio) potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vydal napadnuté uznesenie (zrejme má byť rozsudok) na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a je daný odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. c/, d/ a f/ O. s. p.

Vytýkala súdu, že na jednej strane uvádza, že v porovnaní s rozhodnutím, ktorým bolo naposledy určené výživné na mal. X. nastala zmena v odôvodnených nárokoch maloletej v súvislosti s celkovým rastom a nástupom do školy a na strane druhej podľa súdu nedošlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcich zmenu posledného rozhodnutia.

Súd pri zisťovaní výšky príjmu otca sa obmedzil na strohé konštatovanie že otcova čistá priemerná mesačná mzda za obdobie od 06/2012 do 05/2013 je 575,47 eur. Okrem toho, že súd nebral do úvahy aktuálny príjem otca v čase svojho rozhodovania t.j. 27.09.2013, vychádzal navyše ešte aj z nesprávnej výšky príjmu otca, keď bral v úvahu čistú priemernú mzdu otca za obdobie 6/2012 až 5/2013 575,47 eur a nie čistý priemerný mesačný príjem za totožné obdobie vo výške 742,51 eur.

V čase posledného určenia výživného na mal. X. súd vychádzal z čistého mesačného príjmu 630 eur a zo súčasného potvrdenia zamestnávateľa otca zo dňa 21.06.2013 vyplýva, že priemerný mesačný príjem otca za obdobie 6/2012-5/2013 je 742,51 eur, z čoho vyplýva., že zmena pomerov nastala aj na strane otca, a to v podobe vyššieho príjmu o cca 113 eur.

Otec od posledného rozhodnutia nadobudol spoluvlastnícke právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. Z. B. zap. na LV č. XXX a LV č. XXXX a súd túto skutočnosť zhodnotil v prospech otca tak, že z predmetných nehnuteľností otcovi neplynú žiadne príjmy. Nebral teda do úvahy majetkové pomery otca.

Súd v tomto konaní neskúmal skutočné schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, nakoľko vychádzal z nesprávneho príjmu, nezohľadnil spoluvlastnícke právo, či 2 motorové vozidlá, ktoré otec vlastní. Nevysporiadal sa tiež s tvrdením otca ohľadom mesačných splátok na pôžičku 140 eur, pričom na tento výdavok pri rozhodnutí prihliadal, hoc tento výdavok nemôže mať prednosť pred výživným na mal. X.. Skutočnosť, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k mal. dieťaťu nemôže byť sama o sebe bez posúdenia ostatných okolností, dôvodom na zamietnutie návrhu na zvýšenie výživného. Výživné, ktoré otec platí na mal. X. vo výške 90 eur nepostačuje ani na pokrytie základných potrieb maloletej, pričom tieto musí v prevažnej miere zabezpečovať matka, nakoľko otec sa okrem platenia výživného iným spôsobom na zabezpečovaní potrieb maloletej nepodieľa.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť.

Uviedol, že z obsahu odvolania nevyplýva, ktoré konkrétne a preukázané výdavky mala matka na maloletú v súvislosti so začatím povinnej školskej dochádzky, Uviedla len jednorazový nákup vecí potrebných so školou. Suma 90 eur, ktorú platí postačuje na štandardnú výživu maloletej aj napriek tomu, že začala navštevovať školskú dochádzku. Výdavky sa zvyšujú všetkým. On vyživuje dve mal. deti, stará sa o chod domácnosti a svoju rodinu. Všetko čo matka uvádza sú jej jednostranné názory, nič nepreukázané a opodstatnené. Jeho schopnostiach a možnostiach nie je aby platil vyššie výživné.

K výhradám matky uviedol, že zákon neupravuje výživné z čistého priemerného príjmu. Čo sa týka nehnuteľností, ktoré zdedil, ide o ornú pôdu v podiele 2/6-iny a trvalý trávnatý porast v podiele 1/7-iny. Nehnuteľnosti nemajú hodnotu, nepredáva ich, neprenajíma a nemá z nich úžitok. Na jeho meno súd napísané dve autá - 31 ročný VW golf 2 - nepojazdný a 14 ročný VW golf 4 - používaný pre potreby rodiny. Mal za to, že výživné vo výške 90 eur mesačne postačuje na krytie potrieb maloletej.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky mal. detí uviedol, že zotrváva na svojom stanovisku zo dňa 27.09.2013.

Podľa obsahu spisu sa jedná o vyjadrenie na pojednávaní konanom dňa 27.09.2013, kde sa kolízny opatrovník vyjadril, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene na strane dieťaťa a preto súd dané dôvody pre zvýšenie výživného. Za primerané by považovali sumu 120 eur mesačne.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods.1 O. s. p. potvrdil z nasledovných dôvodov:

Podľa ust. § 78 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Pre posúdenie predpokladov k zmene právoplatného rozsudku o výživnom (§ 78 Zákona o rodine) musí byť založený záver, že došlo k zmene pomerov a že v dôsledku toho je potrebné zmeniť i výšku výživného. Môže dôjsť k zmene potrieb oprávneného, najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa (fyzickým dospievaním, začínajúcou školskou dochádzkou, ďalšími formami prípravy na budúce povolanie), ale môže nastať i zmena v možnostiach povinného plniť vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu, napríklad v dôsledku vzrastu alebo dôvodného poklesu jeho zárobku, poprípade v dôsledku zúženia alebo rozšírenia okruhu osôb, ku ktorým má rodič vyživovaciu povinnosť.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho čo uviedla v rámci odvolacieho konania matka dieťaťa konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

Pre doplnenie odvolací súd uvádza, že návrhom doručeným súdu dňa 12.06.2013 matka dieťaťa žiadala zvýšenie výživného voči otcovi zo sumy 90 eur na 200 eur mesačne. Podstatným dôvodom bola skutočnosť, že maloletá od septembra nastúpi na základnú školu s čím bude spojená potreba zakúpenia školských potrieb.

Porovnávajúc okolnosti, ktoré tu boli v čase posledného rozhodnutia o výživnom s okolnosťami v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia, dospel aj odvolací súd k záveru, že v danom prípade len tým, že maloletá nastúpi na povinnú školskú dochádzku nemožno odôvodniť takú zmenu pomerov, ktorá by bez ďalšieho znamenala nevyhnutnosť zvýšenia určeného výživného.

V konaní bolo okresným súdom zistené, že o výživnom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žilina, č. k. 37P/12/2011-114 zo dňa 25.05.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.07.2011 a vykonateľnosť dňa 16.06.2011. Výživne bolo určené v sume 90 eur mesačne. Maloleté dieťa bolo v tom čase v predškolskom veku a jeho štandardné mesačné výdavky činili 150 eur. Matka v tom čase pracovala ako viazaný finančný agent s čistým príjmom cca 250 eur. Otec bol zamestnaný v riadnom pracovnom pomere v spoločnosti VÁHOSTAV - SK, a.s., jeho čistý mesačný príjem bol 630 eur. Otec mal ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. P., vzhľadom k tomu súd z príjmu otca odpočítal na výživu mal. P. sumu 130 eur.

V porovnaní s týmto rozhodnutím však došlo od jeho právoplatnosti dňa 02.07.2011, k zmene pomerov na strane otca keď sa dňa 13.06.2013 oženil a dňa 28.06.2013 z tohto manželstva sa narodil mal. Q..

Je potrebné dať za pravdu matke, že súd pri rozhodovaní vychádzal nesprávne z priemernej čistej mesačnej mzdy otca 575,47 eur keď jeho priemerný príjem bol 742,51 eur (zákon vychádza z pojmu príjem - § 63 Zákona o rodine). Aj keď v tomto prípade skutočne, oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu z roku 2011, došlo k zvýšeniu príjmu otca cca o 112 eur mesačne, sama táto skutočnosť bez porovnania ďalších okolností nemôže automaticky znamenať nárok na zvýšenie výživného.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci rozhodnúť, je zmena pomerov. V zmysle platnej judikatúry je potrebné pritom prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného avšak len vtedy, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu.

Na strane maloletej sa ani podľa názoru krajského súdu nejedná o takú závažnú zmenu, nakoľko posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom zo dňa 25.05.2011 právoplatným dňa 02.07.2011 a matka opätovný návrh podala po dvoch rokoch (12.06.2013) odôvodňujúc to nástupom maloletej na povinnú školskú dochádzku, čo však nemôže byť jediným kritériom pre zmenu výživného už aj pre to, že matka mala porovnateľné výdavky aj v čase predchádzajúceho rozhodnutia keď maloletá navštevovala predškolské zariadenie. Na druhej strane na strane otca sa zmena prejavila závažnejším spôsobom a preto správne okresný súd prihliadol na zvýšenie počtu jeho vyživovacích povinností a to narodením mal. Q. a tiež spočívajúcej v okolnosti vyživovacej povinnosti k manželke na materskej dovolenke (§ 71 Zákona o rodine, R 14/1965), ktoré výdavky môže pokryť práve zo zvýšeného príjmu.. Pokiaľ matka v odvolaní vytykala okresnému súdu, že nedostatočne zohľadnil majetkové pomery otca, keď neprihliadol na jeho spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX a XXX kat. úz. Z. B., krajský súd poznamenáva, že z uvedených LV (č. I. XXX, XXX) je zrejmé, že otec je spoluvlastníkom nehnuteľností - parciel registra „E“ 1184 o výmere 6556 m², druh pozemku: trvalé trávnaté porasty v 1/7-ine a 2507 o výmere 5391 m², druh pozemku: orná pôda v 2/6-inách, získaných dedením, avšak nebolo v konaní pred okresným súdom preukázané, že by mal z uvedených nehnuteľností nejaký výnos. Nebolo potrebné prihliadnuť ani na vlastníctvo otca k motorovým vozidlám VW golf 2 a VW golf 4, keďže v konaní sa nepreukázalo, že sa jedná o novonadobudnutý majetok a matka ani túto skutočnosť netvrdila.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p. s tým, že v bližších podrobnostiach tiež poukazuje na odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Podľa ust. § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je konaním, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd preto rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.